

ਜਦ ਲੜਕੀ ਦੀ ਕੁੜਮਾਈ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਧਿਆਨ, ਸੁਰਤੀ ਸਹਿਜੇ-ਸਹਿਜੇ 'ਪੇਕਿਆਂ ਵੱਲੋਂ' ਢਿੱਲੀ ਪੈਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ 'ਸੁਹਰੇ-ਘਰ' ਵਲ ਖਿਚੀਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ 'ਪ੍ਰੀਤਮ' ਦੀਆਂ 'ਸੋਆਂ' ਲੈਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸੁਹਰੇ-ਘਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨਜਾਣੇ ਹੀ ਉਸ ਦੀ 'ਪ੍ਰੀਤ-ਡੋਰੀ' ਆਪਣੇ 'ਪ੍ਰੀਤਮ' ਨਾਲ ਪੀੜੀ ਪੈਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਮਨ, ਸੁਰਤੀ, 'ਆਪਾ' ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ 'ਯਾਦ' ਅਥਵਾ 'ਸਿਮਰਨ' ਵਿਚ ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਇ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ 'ਸਿਮਰਨ-ਜੀਵਨ' ਦੀ 'ਧਿਆਇ' ਅਵਸਥਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਇ ਅਨਜਾਣੇ ਹੀ ਉਸਦੇ 'ਹਥ ਕਾਰ ਵਲ ਤੇ ਚਿਤ ਯਾਰ ਵਲ' ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਲੜਕੀ ਆਪਣੇ ਪੇਕੇ ਘਰ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪੇਕੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਕਿਸੇ 'ਵੈਰਾਗ' ਵਿਚ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਕਈ ਲੋਕ ਸ਼ੰਕਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ 'ਸਿਮਰਨ' ਕਰਨ ਵਿਚ ਲਗ ਪਏ ਤਾਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਕੰਮ ਕੌਣ ਕਰੂ ?

ਕਿਸੇ ਮੰਗੀ ਹੋਈ ਕੁੜੀ ਦਾ ਪੇਕੇ-ਘਰ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੰਕੇਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ-ਜਵਾਬ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਅਮਲੀ-ਮਿਸਾਲ (practical example) ਹੈ।

ਜਗਿਆਸੂ ਜਦ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਤੋਂ 'ਖੰਡੇ ਬਾਟੇ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ' ਛਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ 'ਗੁਰੂ ਵਾਲਾ' ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦੀ 'ਖਿੱਚ' ਅਥਵਾ 'ਪਿਆਰ' ਗੁਰੂ-ਘਰ ਵਲ ਵਧਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਗੁਰਸਿਖ 'ਸਾਧ-ਸੰਗਤ' ਵਿਚ ਵਿਚਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਸਿਮਰਨ' ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਿਉਂ-ਤਿਉਂ ਉਸਦੀ 'ਸੁਰਤੀ'-ਪ੍ਰੀਤ, ਪਿਆਰ, ਅਥਵਾ ਪ੍ਰੇਮ-ਸਵੈਪਨਾਵਾਂ ਮਾਣਦੀ ਹੋਈ, ਇਲਾਹੀ ਪ੍ਰੀਤ-ਡੋਰੀ ਨਾਲ ਖਿਚੀਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰੀਤ-ਡੋਰੀ ਢਿੱਲੀ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ, ਟੁੱਟਦੀ ਨਹੀਂ :—

ਮੂ ਲਾਲਨ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਨੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੋਰੀ ਨ ਤੁਟੈ ਫੋਰੀ ਨ ਛੁਟੈ ਐਸੀ ਮਾਧੋ ਖਿਚ ਤਨੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੨੭)

SIMRAN 125

Part 16

Burn such a practice that might cause my beloved to leave me.

When a girl gets engaged slowly her attention and consciousness becomes weaker towards the parental side gets pulled towards her in-law's home. She dreams about her 'beloved' and her interest in the happening around the in law's home increases. In this way her 'love-link' with her 'beloved' firmer. Her mind, heart, her whole self" automatically dwells upon the 'remembering' or 'simran' of her beloved.

This 'life of simran' is the 'meditative' level. In this level she is spontaneously and unknowingly absorbed with her 'hand at work and mind with her 'mate'. The girl in her parental home continues to discharge all the responsibilities in this emotional state.

Some people express doubt that if they get absorbed in doing simran, who will do the worldly work.

This practical example of an engaged girl in her parental home is a suitable answer to these doubters.

When a seeker partakes of 'Amrit of Khande dha Bata' he becomes a disciple of the guru and his 'pull' or 'love' towards the house of the guru continues to increase.

As a gursikh continues to associate with the company of 'the sadh sangat' (evolved souls), and through simran practices the shabad (the word), his consciousness enjoying affection, love- being an embodiment of love gets pulled by the chord of divine love. This chord of love does not lose its tensions nor does it break.

1 I have contracted love with my Beloved.

The Lord of Wealth has drawn me with such a string that by breaking, it breaks not, and by letting it go, it goes not. 827

ਬਿਸਰਤ ਨਾਹਿ ਮਨ ਤੇ ਹਰੀ ॥

ਅਬ ਇਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਹਾ ਪ੍ਰਬਲ ਭਈ ਆਨ ਬਿਖੇ ਜਰੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੧੨੦)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਸਿਖ ਦੀ 'ਸੁਰਤੀ' ਇਲਾਹੀ ਪ੍ਰੀਤ-ਭੋਗ ਦੀ ਖਿੱਚ ਨਾਲ ਆਤਮ-ਮੰਡਲ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ-ਸਵੈਪਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਉਡਾਰੀਆਂ ਲਾਉਂਦੀ ਹੋਈ ਆਤਮ-ਰੰਗ-ਰਸ ਵਿਚ ਅਲਮਸਤ ਮਤਵਾਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਉਸਨੂੰ ਮਾਇਕੀ ਮੰਡਲ ਦਾ 'ਮੋਹ' ਅਥਵਾ 'ਪਕੜ' ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਤੇ ਉਹ ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਇ ਹੀ 'ਮਾਇਆ ਵਿਚ ਉਦਾਸੀ' ਹੋ ਕੇ ਵਿਚਰਦਾ ਹੈ ।

ਗੁਰਸਿਖ ਜੋਗੀ ਜਾਗਦੇ ਮਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਕਰਨਿ ਉਦਾਸੀ ।

(ਵਾ.ਭਾ.ਗੁ.-੨੯/੧੫)

ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਅਤਿ ਮੀਠੀ

ਅਵਰ ਵਿਸਰਿ ਸਭ ਜਾਇ ॥

(ਪੰਨਾ-੧੧੯੯)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਸੁ ਅਲਿਪਤੋ ਵਰਤੇ

ਓਸ ਦਾ ਪਾਸੁ ਛਡਿ ਗੁਰ ਪਾਸ ਬਹਿ ਜਾਇਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੩੦੩-੦੪)

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਨਟਿ ਬਾਜੀ ਪਾਈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧ ਰਹੇ ਲਪਟਾਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਿਪਤ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

(ਪੰਨਾ-੨੩੦)

ਅਸਲ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖ ਦੇ ਮਾਇਕੀ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿਚ, ਉਸਦੀ ਸੁਰਤ ਦੀ ਭੋਗੀ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੀ 'ਨਦਰ-ਕਰਮ' ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ —

ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਖੇਲ ਖਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਲਾਡ ਲਡਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਪ੍ਰਿਤ ਪਾਲਦਾ ਹੈ

ਸਾਰ ਸਮਾਲਦਾ ਹੈ

ਕਲ-ਕਲੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਸ਼ਰਧਾ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਪ੍ਰੇਮ ਪਦਾਰਥ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ

ਸਤਿਸੰਗ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ

1 From my mind I do not forget my God now.

This love has become very strong now and it has burnt other sinful affections.

1121

In this way the consciousness of the gursikh, with the pull of divine love chord soars in the divine world environment of self fulfilling love. He becomes intoxicated in the relish of the divine hue. The attachment and the 'pull' of the materialistic world does not affect him. Inevitably he lives a 'life of detachment in the materialistic world.'

2 Gursikhs are yogis (who have developed full) awareness. Living a worldly life they remain detached. Var BG 29/15

3 Exceedingly sweet is the love of the World Lord,
That one forgets all other loves.

1199

4 Those who turn Guru-ward, keep aloof from him (self centered person)
They leave his association and sit near the Guru. 303 – 304

5 The Actor has set up attachment to worldliness as a play for the mortals. The blind irreligious ones remain clinging to it.
The Guru-wards remain detached & embrace affection for God. 230

Actually in a gurmukh's worldly and spiritual life, the guru keeps holding the gursikh's chord of consciousness. Through his divine grace the guru is

always at hand

managing the play

bestowing love

affectionately nurturing

looking after everything

protecting from conflicts

building faith

bestowing fruits of love

bestowing the company of truth seekers

ਰਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਨਾਮ ਜਪਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਸਿਮਰਨ-ਜੀਵਨ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ
ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਸ ਅਨੋਖੀ ਨਿਰਾਲੀ ਆਤਮਿਕ ‘ਸਿਮਰਨ-ਜੀਵਨ’ ਦੀ
ਖੋਲ੍ਹ ਨੂੰ ਇਉਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ —

ਸਾਚਿ ਨਾਮਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥
ਲੋਗਨ ਸਿਉ ਮੇਰਾ ਠਾਠਾ ਬਾਗਾ ॥੧॥
ਬਾਹਰਿ ਸੂਤੁ ਸਗਲ ਸਿਉ ਮਉਲਾ ॥
ਅਲਿਪਤੁ ਰਹਉ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮਹਿ ਕਉਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਮੁਖ ਕੀ ਬਾਤ ਸਗਲ ਸਿਉ ਕਰਤਾ ॥
ਜੀਅ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਧਰਤਾ ॥੨॥
ਦੀਸਿ ਆਵਤ ਹੈ ਬਹੁਤੁ ਭੀਹਾਲਾ ॥
ਸਗਲ ਚਰਨ ਕੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਰਾਲਾ ॥
ਨਾਨਕ ਜਨਿ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥
ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਏਕੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੩੮੪-੮੫)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦ ਜਗਿਆਸੂ ਦੀ ਸੁਰਤ ‘ਹਰਿ-ਨਾਮ’ ਵਿਚ ਖੁਭੀ ਰਹੇ ਤਾਂ
ਉਹ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ‘ਮਹਿਮਾਨ’ ਵਾਂਗ, ‘ਤਿਆਗੀ’ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ —

ਗੁਰ ਸਿਖ ਮਨਹੁ ਨ ਵਿਸਰੇ
ਚਲਣੁ ਜਾਣਿ ਜੁਗਤਿ ਮਿਹਮਾਣਾ । (ਵਾਰ.ਭਾ.ਗੁ.-੩੨/੧)
ਦੁਨੀਆ ਵਿਚਿ ਪਰਾਹੁਣਾ ਦਾਵਾ ਛਡਿ ਰਹੇ ਲਾ ਦਾਵੇ ।
(ਵਾਰ.ਭਾ.ਗੁ.-੨੯/੧੩)

ਅਫੀਮ ਦੇ ਅਮਲੀ ਦੇ ਮਨ-ਚਿਤ ਵਿਚ ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਇ ‘ਅਫੀਮ’ ਦਾ
‘ਸਿਮਰਨ’ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ-ਸੋਹਰੇ, ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਤੱਕਣੀ,
ਕਹਿਣੀ-ਕਰਨੀ, ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ — ਸਭ ਵਿਚੋਂ ਅਫੀਮ ਦੀ ‘ਝਲਕ’ ਪੈਂਦੀ ਹੈ
ਤੇ ਉਹ ‘ਅਫੀਮ’ ਦਾ ਹੀ ‘ਮੁਜੱਸਮ’ ਅਥਵਾ ‘ਸਰੂਪ’ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਖਸ਼ੇ ਹੋਏ ਗੁਰਮੁਖ-ਜਨ ਸਿਰਫ ਰਸਨਾ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ
ਕਰਦੇ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਨ, ਮਨ, ਚਿਤ, ਅੰਤਿਬਕਰਨ-ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ
ਸਮੁੱਚਾ ‘ਆਪਾ’ ਅਟੁੱਟ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਬਖਸ਼ਦ-ਸੁਰਤ ਵਿਚ ‘ਲੀਨ’

L125.3

taking care
promoting meditation of the Naam
bestowing a life of simran
involving him in sewa

The extraordinary, unusual play of divine ‘life of simran’ is further
clarified in Gurbani as follows:

- 1 *With the True Name my soul is attached.
With the people I have but artificial dealings. 1.
My ties are but external and I am happy with all.
Like lotus in the water I live separate from them. Pause.
By word of mouth I talk with all.
But my Lord I keep close to my heart. 2.
Though I appear to be very terrible,
But my mind is the dust of all men's feet.
This slave O Nanak, has found the perfect Guru.
Within and without, He has shown me the One Lord.* 384-85

In this way when the seeker's consciousness is focused in the ‘Name of
the Lord’ then like a guest he lives a ‘detached’ life in this world.

- 2 *The gursikh never forgets the Lord, like a guest they know they will have to
leave (this world when the time comes)* Var BG 32/1
- 3 *In the world (the gursikh regards) himself as a guest. He does not make any
claims but surrenders instead.* Var BG 29/13

In the mind of an opium addict the ‘simran of opium’ is inevitably going
on. The reflection of opium can be seen on his face, in the way he looks,
speaks and does things in his daily life. He becomes an embodiment or a form
of opium.

Similarly the blessed gurmukhs do simran not only with their mouths, but
also with their body, mind, consciousness, sub-consciousness to the extent that
the ‘whole self’ becomes absorbed with word consciousness and does simran
without pause.

L125.3

ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੋਮਿ ਰੋਮਿ ਹਰਿ ਧਿਆਵੇ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੪੧)

ਦਮਿ ਦਮਿ ਸਦਾ ਸਮਾਲਦਾ ਦੰਮੁ ਨ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ ॥
ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭਉ ਗਇਆ ਜੀਵਨ ਪਦਵੀ ਪਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ-੫੫੬)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਪੱਖ, ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ —

ਕਹਿਣੀ

ਕਰਨੀ

ਰਹਿਣੀ

ਬਹਿਣੀ

ਸੋਚਣੀ

ਚਿਤਵਨੀ

ਕਰਮ-ਧਰਮ

ਕਿਰਤ-ਵਿਰਤ

ਪਾਠ-ਪੂਜਾ

ਪਰਮਾਰਥ

ਸੇਵਾ

ਉਪਕਾਰ

ਪਿਆਰ

— ਆਦਿ ਉਤੇ ਨਾਮ ਦੀ ‘ਰੰਗਤ’ ਚੜ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

ਉਸ ਦੀ ਤੱਕਣੀ, ਹਰਕਤਾਂ, ਬੋਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ‘ਪ੍ਰਿਮ-ਪਿਆਲੇ’ ਦੇ ‘ਨਸ਼ੇ’ ਦੀ
‘ਝਲਕ’ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦਾ ਜੀਵਨ ‘ਸਿਮਰਨ’ ਦਾ ਰੂਪ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ —

ਜੀਵਨ ਰੂਪੁ ਸਿਮਰਣੁ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੭੪੩)

ਜੀਵਨਾ ਸਫਲ ਜੀਵਨ ਸੁਨਿ ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਪਿ ਸਦ ਜੀਵਨਾ ॥
(ਪੰਨਾ-੧੦੧੯)

ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਨਿਤ ਨਿਤ ਸਦ ਹਰਿ ਕੇ
ਮਨੁ ਜੀਵੇ ਨਾਮੁ ਸੁਣਿ ਤੇਰਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੫੬੨)

ਨਾਮੁ ਨ ਬਿਸਰੈ ਤਬ ਜੀਵਨੁ ਪਾਈਐ
ਬਿਨਤੀ ਨਾਨਕ ਇਹ ਸਾਰੈ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੨੧੪)

1 The God conscious being remembers God through every hair of his. 941

2 At every breath he ever remembers the Lord and not a single breath of his
passes in vain.
His fear of birth and death departs, and he obtains the honour of an
eternal life. 556

Every aspect of their life, like their

speech

deeds

life style

dealing

thinking

recalling

rights and rituals

labour

worship

religious pursuit

service

selfless assistance

love

is coated with the colour of the Naam.

Through his looks, vibrations speech, you get the glimpse of the
intoxication of the divine love and his life becomes an embodiment of
‘simran’.

3 Life giving is Your contemplation O Lord. 743

4 The life, fruitful is the life of him, who hears of His Lord and remembers
and contemplates Him and thus lives eternally. 1019

5 Daily, everyday and ever I sing Your praise, O Lord, as my soul lives by
hearing Your Name. 562

6 If one forgets not the Name, then alone one obtains eternal life.
Nanak makes this supplication (ardas) 1214

L125.4

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਵਿਚ ‘ਉਦਾਸ’ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ
ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤ-ਪ੍ਰੇਮ-ਪਿਆਰ ਦੇ ਚਲ੍ਹਲੇ ਰੰਗ-ਰਸ ਵਿਚ ਅਲਮਸਤ-
ਮਤਵਾਰਾ ਹੋਇਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

‘ਸ਼ਬਦ-ਸੁਰਤ’ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੇਮ-ਸਵੈਪਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ —

ਪ੍ਰੀਤ-ਡੋਰੀ ਨਾਲ ਬੱਝਣਾ

ਪ੍ਰੀਤ-ਡੋਰੀ ਦੀ ਖਿੱਚ ਖਾਣੀ

ਪ੍ਰੇਮ-ਬਿਛੋਹ ਵਿਚ ਤੜਪਨਾ

ਹਰੀ-ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਬਾਣੀ ਦੇ ਤੀਖਣ ਤੀਰ ਸਹਾਰਨੇ

ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਸੁਨੇਹੜੇ ਸੁਣਨੇ

ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਣੇ

ਨਾਮ ਦਾ ਰੰਗ-ਰਸ ਮਾਨਣਾ

ਪ੍ਰੇਮ-ਤੰਗਾਂ ਦੇ ਤੁਣਕੇ ਸਹਿਣੇ

ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਨਾਲ ਮੋਹੇ ਜਾਣਾ

ਬੈ-ਖਰੀਦ ਗੋਲੇ ਬਣਨਾ

ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਗੁਆਚਣਾ

— ਇਹ ਸਭ ਇਲਾਹੀ-ਮੰਡਲ ਦੇ ਹੀ —

ਤਰੰਗ ਹਨ

ਪ੍ਰੇਮ-ਚੰਡੋਲੇ ਹਨ

ਰੁਣ-ਬੁਣ ਹੈ

ਅਨਹਦ-ਧੁਨੀ ਹੈ

‘ਸਤਿ ਸੁਹਾਣਾ ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ’ ਹੈ

ਖੇਲ ਨਿਰਾਲੀ ਹੈ ।

‘ਸ਼ਬਦ-ਸੁਰਤ’ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਅੰਤ੍ਰਮੁਖੀ, ਆਤਮਿਕ ‘ਪ੍ਰਿਮ-ਖੇਲ’ ਨੂੰ ਅਨੁਭਵ
ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਣਾ ਅਤੇ ਵਿਸਮਾਦ ਹੋਣਾ —

‘ਸਿਮਰਨ’

ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ, ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ !

L125.5

In this way a gursikh person, as a house holder living in ‘detachment’ remains
intoxicated in the wondrous joy of the love and affection of the Beloved.

Enjoying the self fulfilling love of ‘word consciousness’,

to be tied to the chord of love

to experience the pull of the chord of love

to experience agony of separation

to bear the piercing arrow of Bani when doing kirtan of the Lord

to listen to the message of the beloved

to enjoy the rapture of the Naam

to bear the jerks of the waves of love

to be lost in the infinite celestial music

to be lost while serving

-belonging to the Divine World all these are-

waves

swings of love

jingling celestial love

uninterrupted music

a novel play

To experience through intuition, the full innate Divine play’ of word
consciousness and become wondrous is the result, manifestation and symbol of

‘simran’

L125.5

ਇਹ ਉਚਮ-ਉਚੀ, ਸੁਚਮ-ਸੁਚੀ ਆਤਮਿਕ-ਖੇਲ ਨਿਰਾਲੀ, ਨਿਰਮਲ ਤੇ
ਕਠਿਨ ਹੈ, ਪਰ ‘ਗੁਰੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ’ ਤੇ ਸਾਧ-ਸੰਗਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਇਹ
‘ਗਾਖੜੀ ਖੇਲ’ ਵੀ ਸੌਖੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ —

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਅਰੁ ਗੁਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਪਕਰਿਓ ਗਵ ਕੋ ਰਾਜਾ ॥
(ਪੰਨਾ-੧੧੬੧-੬੨)

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭਾਲਿ ॥
ਸਤਸੰਗਤਿ ਲਗਿ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ਹਰਿ ਹਰਿ ਚਲੈ ਤੇਰੇ ਨਾਲਿ ॥
(ਪੰਨਾ-੨੩੪)

ਇਹ ‘ਆਤਮਿਕ’ ‘ਅਨੁਭਵੀ-ਅਵੱਸਥਾ’ ਅਥਵਾ ‘ਪ੍ਰੇਮ-ਪਦਾਰਥ’ ਸਿਰਫ
ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਨਦਰ-ਕਰਮ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ‘ਇਲਾਹੀ-
ਦਾਤ’ ਨੂੰ ਜੀਵ ਦੇ ਹੱਠ ਜਾਂ ਢੋਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ :—

ਜੋਰੁ ਨ ਸੁਰਤੀ ਗਿਆਨਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥ (ਪੰਨਾ-੭)

ਦਾਤੇ ਦਾਤਿ ਰਖੀ ਹਥਿ ਅਪਣੇ
ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਦੇਈ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੦੪)

ਆਪਣਾ ਲਾਇਆ ਪਿਰਮੁ ਨ ਲਗਾਈ ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥
ਏਹੁ ਪਿਰਮੁ ਪਿਆਲਾ ਖਸਮ ਕਾ ਜੇ ਭਾਵੈ ਤੇ ਦੇਇ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੩੭੮)

ਜਿਨ ਕਉ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰੁ ਤਉ ਆਪੇ ਲਾਇਆ ਕਰਮੁ ਕਰਿ ॥
(ਪੰਨਾ-੧੪੨੨)

ਇਸ ‘ਇਲਾਹੀ-ਦਾਤ’ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀ
‘ਸਾਧਨਾ’ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ —

ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਸਭੁ ਸਉਪਿ ਗੁਰ ਕਉ ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਪਾਈਐ ॥
(ਪੰਨਾ-੯੧੮)

ਸੁਨਿ ਸਖੀਏ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਣ ਨੀਸਾਨੀ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪਿ ਤਜਿ ਲਾਜ ਲੋਕਾਨੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੭੩੭)

ਗੁਰੁ ਸਾਲਾਹੀ ਆਪਣਾ ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਲਾਗਾ ਪਾਇ ॥
ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਉਪੀ ਆਗੈ ਧਰੀ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ-੭੫੬)

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਉਪੇ ਕੰਤ ਕਉ ਸਬਦੇ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੯)

This lofty of the loftiest, purest of the pure Divine play is novel, without
blemish and arduous (difficult). But with the ‘Blessing of the Guru’ and the
help from the sadh sangat (company of spiritual seekers), the difficult play can
become easy.

1 Associating with the saints and by the Guru's grace, I captured the king of
the fortress. 1161-62

2 O dear soul, put in the earnest endeavour and seek the society of saints and
the true Guru.
Attached with the Saints congregation, meditate on God and the Lord master
shall go with You. 234

This ‘Divine’, ‘Intuition level’ or ‘love commodity’, can only be
attained through the merciful glance of the TRUE GURU. This ‘Divine gift’
cannot be attained through stubbornness or force.

3 (I have) no power to gain understanding of Divine Knowledge and
Lord's meditation. 7

4 The Bounteous Lord has kept the bounties in His hand and he gives
these to him alone, whom He likes. 604

5 By one's embracing the love for the Lord is embraced not, even
though, all may long for it.
This cup of love belongs to the Lord. Whomever He pleases He gives. 1378

6 O Lord, those who have love and attachment for You, You Yourself
attached them to Yourself have 1422

To get possession of this ‘Divine gift’, Gurbani explains the ‘way’ as
follows:-

7 Surrender all your body, soul and wealth unto the Guru and submit
to his will, thus shall you obtain the Lord. 918

8 O my mate, hear the way to meet your Lord.
Dedicate your soul and body to Him, and lay aside the idea of
feeling shame from the people. 737

9 I praise my Guru and bowing low fall on his feet. Banishing self
conceit from within me. 756

10 She ought to dedicate her soul and body to her spouse and nurture
affection for His word. 89

‘ਸਿਮਰਨ’ ਦੀ ਅੰਤਰਮੁਖੀ ਅਨੁਭਵੀ ‘ਪ੍ਰਿਮ-ਖੇਲ’ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਅੰਤਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪਕੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ —

ਜਨ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਖੇਲੁ ਕਠਨੁ ਹੈ ਕਿਨਹੂੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਨਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੨੧੯)

ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਅਨੋਖੀ ਆਤਮਿਕ ‘ਪ੍ਰਿਮ-ਖੇਲ’ ਨੂੰ ਇਬਾਰੇ-ਮਾਤਰ ਜਾਂ ‘ਟੋਹ-ਮਾਤਰ’ ਸਾਡੀ ਅਲਪ-ਬੁਧੀ ਦੇ ਸਮਝ-ਗੋਚਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਉਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ —

ਤਹ ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਸਦਾ ਅਨਹਦ ਝੁਣਕਾਰੋ ਰਾਮ ॥
ਮਿਲਿ ਗਾਵਹਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਜੋਕਾਰੋ ਰਾਮ ॥ (ਪੰਨਾ-੫੪੫)

ਅਨਹਦੋ ਅਨਹਦੁ ਵਾਜੈ ਰੂਣ ਝੁਣਕਾਰੋ ਰਾਮ ॥
ਮੇਰਾ ਮਨੋ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਲਾਲ ਪਿਆਰੋ ਰਾਮ ॥ (ਪੰਨਾ-੪੩੬)

ਮੇ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਪਿਰੰਮ ਕਾ ਅਠੇ ਪਹਰ ਲਗੰਨਿ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਪ੍ਰਭ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਖਿ ਵਸੰਨਿ ॥ (ਪੰਨਾ-੩੦੧)

ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਅਤਿ ਪਿਆਰੀ ॥
ਜਬ ਸਤਸੰਗ ਭਏ ਸਾਧੂ ਜਨ ਹਿਰਦੈ ਮਿਲਿਆ ਸਾਂਤਿ ਮੁਰਾਰੀ ॥
(ਪੰਨਾ-੬੦੭)

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਲੀਣ ਹੋਇ ਅਕਥ ਕਥਾ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਸੁਣਦੇ ।
(ਵਾ.ਭਾ.ਗੁ.-੬/੧੪)

ਸਾਚੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹਮ ਤੁਮ ਸਿਉ ਜੋਗੀ ॥
ਤੁਮ ਸਿਉ ਜੋਰਿ ਅਵਰ ਸੰਗਿ ਤੋਗੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੫੯)

ਨਾਮੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਾਰਾਇਣ ਲਾਗੀ ॥
ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਭਇਓ ਬੇਰਾਗੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੧੬੪)

ਸਾਚਿ ਨਾਮਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥
ਲੋਗਨ ਸਿਉ ਮੇਰਾ ਠਾਠਾ ਬਾਗਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੩੮੪)

ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਜਗਿਆਸੂ ਦਾ ਇਲਾਹੀ ਪਿਆਰ ਤੀਬਰ ਤੇ ਤੀਖਣ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਬ੍ਰਿਹੱ ਦੀ ਤੜਪ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਦਰਬਨਾ ਲਈ ਬਿਹਬਲ ਹੋਇਆ ਅਰਦਾਸਾਂ ਤੇ ਜੋਦੜੀਆਂ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ —

Our limited intelligence cannot grasp the inner intuitional ‘game of love’ of simran.

1 Slave Nanak says, the play is arduous, only the rare guru orientated one knows this. 219

Even then, Gurbani has this to say about this extraordinary divine ‘love drama’ to be witnessed or experienced even momentarily by our gross mind -

2 There ever is bliss and merry-making and resound there the celestial music.
Meeting together the holy men sing Lords praises and hail Him. 545

3 Divine music and the divine music plays to the accompaniment of the air of the musical instruments.
My soul and my soul is imbued with the love of my Darling Beloved. 436

4 The whole day long, my soul and body remain imbued with the love of my Beloved.
Show mercy onto slave Nanak, O Lord, that he may abide in peace by meeting the Satguru. 301

5 The Lord's love is supremely sweet unto me.
When I meet with the congregation of the holy persons, God the peace-incarnate, came unto my mind. 607

6 Those imbued in the word consciousness narrate the unnarratable shabad of the Guru. Var B.G. 6/14

7 True Love I have joined with You, O Lord.
Attaching myself to You, I have broken with all others. 659

8 Nama is in love with His Lord.
Easily he has become detached. 1164

9 With the true Name, my soul is attached.
With people I have but artificial dealings. 384

As the spiritual love of the seeker becomes intense and sharp, separation from the Lord increases his longing. In his restlessness he continues to supplicate and beg for the audience or sight of the Beloved.

L125.7

ਕੋਈ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਪਿਆਰਾ

ਹਉ ਤਿਸੁ ਪਹਿ ਆਪੁ ਵੇਚਾਈ ॥੧॥

ਦਰਸਨੁ ਹਰਿ ਦੇਖਣ ਕੈ ਤਾਈ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹਿ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥

(ਪੰਨਾ-੭੫੭)

ਆਸ ਪਿਆਸੀ ਮੈ ਫਿਰਉ ਕਬ ਪੇਖਉ ਗੋਪਾਲ ॥

ਹੈ ਕੋਈ ਸਾਜਨੁ ਸੰਤ ਜਨੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਮੇਲਣਹਾਰ ॥ (ਪੰਨਾ-੯੨੮)

ਹਰਿ ਪੇਖਨ ਕਉ ਸਿਮਰਤ ਮਨੁ ਮੇਰਾ ॥

ਆਸ ਪਿਆਸੀ ਚਿਤਵਉ ਦਿਨੁ ਰੋਨੀ ਹੈ ਕੋਈ ਸੰਤੁ ਮਿਲਾਵੈ ਨੇਰਾ ॥

(ਪੰਨਾ-੨੦੪)

ਮਨੁ ਲੋਚੈ ਹਰਿ ਮਿਲਣ ਕਉ ਕਿਉ ਦਰਸਨੁ ਪਾਈਆ ॥

ਮੈ ਲਖ ਵਿੜਤੇ ਸਾਹਿਬਾ ਜੇ ਬਿੰਦ ਬੋਲਾਈਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੦੯੮)

ਮਾਈ ਮੋਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਰਾਮੁ ਬਤਾਵਹੁ ਗੀ ਮਾਈ ॥

ਹਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕਉ ਜੇਸੇ ਕਰਹਲੁ ਬੋਲਿ ਗੀਝਾਈ ॥

(ਪੰਨਾ-੩੬੯)

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕੈ ਮਨੁ ਮੇਰਾ ॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਾਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਬਹੁਰਿ ਨ ਭਵਜਲਿ ਫੇਰਾ ॥

(ਪੰਨਾ-੭੧੧)

ਇਸ ਪ੍ਰੇਮ-ਮਈ ਅਲੌਕਿਕ 'ਬੈਰਾਗ' ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਜਾਂ ਬੁਝਦਾ ਹੈ —

ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਸਾਰ ਸੋਈ ਜਾਣੈ ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਤੁਮਾਰੀ ਜੀਉ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੦੧੬)

ਐਸੇ ਤੀਬਰ 'ਬੈਰਾਗ' ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਜਦ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਨਦਰ-ਕਰਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ 'ਆਤਮ-ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਰੂਪੀ 'ਕੰਤ' ਨਾਲ 'ਮੇਲ' ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਇਸ 'ਸੁਹਾਵਣੀ ਘੜੀ' ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਇਉਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ —

ਦਰਸਨ ਦੇਖਤ ਹੀ ਸੁਧ ਕੀ ਨ ਸੁਧ ਰਹੀ

ਬੁਧਿ ਕੀ ਨ ਬੁਧਿ ਰਹੀ ਮਤਿ ਮੈ ਨ ਮਤਿ ਹੈ ।

ਸੁਰਤਿ ਮੈ ਨ ਸੁਰਤਿ ਔ ਧਯਾਨ ਮੈ ਨ ਧਯਾਨ ਰਹਯੋ

ਗਯਾਨ ਮੈ ਨ ਗਯਾਨ ਰਹਯੋ ਗਤਿ ਮੈ ਨ ਗਤਿ ਹੈ ।

(ਕਬਿਤ ਭਾ. ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ)

L125.8

1 Let someone come and make me meet my darling Beloved. For the sake of seeing the Lords sight, I will sell myself to him.

If the Lord shows mercy unto me, then He makes me meet with the true Guru and I contemplate the Lord Master's Name.

757

2 Thirsty with desire , I wonder, thinking when I shall behold my Lord. O Nanak is there any friendly holyman, who may unite Him with me.

928

3 To see the vision of God, my soul remembers Him. In the hope and thirst of seeing my Lord, day and night, I think of him. Is there any saint, who may intimately unite me with Him.

204

4 My mind longs to meet my God. How can I behold His vision ? I deem to obtain lacs of rupees, if You, O Lord talk of me even for an instant.

1098

5 Mother, O my mother, tell me of my Beloved Lord. Without God, I cannot live even for a moment and I love Him, as the camel does the creeper.

369

6 Without God my soul can live not. If the Guru unites me with my life like darling Lord God, I shall not, again, go round the dreadful world ocean.

711

Only some rare gurmukh experiences or unravels this extraordinary love filled pangs of separation -

7 He alone realises the worth of this love, on whom is Your grace, O Lord.

1016

In such an intense 'emotional' state when the grace of the Guru descends then suddenly through 'Divine illumination' the 'link' is established with God , the 'Beloved'. This 'wonderful moment' has been described thus in Gurbani and the Vars of Bhai Gurdas -

8 On meeting the Lord I lost all sense of sensation , all sense of wisdom and all sense of mind presence. Consciousness turned unconscious, awareness into unawareness, Knowledge turned to no knowledge, ritual into a non ritual

KBG

1125.8

ਰਾਮ ਗੁਰਿ ਮੋਹਨਿ ਮੋਹਿ ਮਨੁ ਲਈਆ ॥

ਹਉ ਆਕਲ ਬਿਕਲ ਭਈ ਗੁਰ ਦੇਖੇ ਹਉ ਲੋਟ ਪੋਟ ਹੋਇ ਪਈਆ ॥

(ਪੰਨਾ-੮੩੬)

ਮਾਈ ਰੀ ਪੇਖਿ ਰਹੀ ਬਿਸਮਾਦ ॥

ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮੋਹਿਓ ਅਚਰਜ ਤਾ ਕੇ ਸੁਾਦ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੨੨੬)

ਦੇਖਹੁ ਅਚਰਜੁ ਭਇਆ ॥

ਜਿਹ ਠਾਕੁਰ ਕਉ ਸੁਨਤ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਸੋ ਰਿਦੈ ਗੁਰਿ ਦਇਆ ॥

(ਪੰਨਾ-੬੧੨)

ਇਹ ਨਿਰੋਲ ਚੌਥੇ ਪਦ ਦੇ ‘ਪ੍ਰਕਾਸ਼-ਮੰਡਲ’ ਦੀ ਅਸਚਰਜ ਬਿਸਮਾਦੀ ‘ਪ੍ਰਿਮ-ਖੇਲ’ ਹੈ, ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਨਦਰ-ਕਰਮ ਦੁਆਰਾ ‘ਅੰਤ੍ਰਮੁਖੀ-ਸਿਮਰਨੁ’ ਅਥਵਾ ਸ਼ਬਦ-ਸੁਰਤ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਇਥੇ ਤ੍ਰੇਗਣੀ ਮਾਇਆ ਦੇ ਹੱਦ-ਬੰਨੇ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਇਆ ਦੀ ਹਸਤੀ ਉੱਡ-ਪੁੱਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

ਇਸ ਉੱਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਆਤਮ-ਮੰਡਲ ਦੀ ‘ਪ੍ਰਿਮ-ਖੇਲ’ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਅਲਪ-ਬੁਧੀ ਨਾਲ ਸੰਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਝਿਆ, ਬੁਝਿਆ ਜਾ ਬਿਆਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ —

ਕਬੀਰ ਚਰਨ ਕਮਲ ਕੀ ਮਉਜ ਕੋ ਕਹਿ ਕੈਸੇ ਉਨਮਾਨ ॥

ਕਹਿਬੇ ਕਉ ਸੋਭਾ ਨਹੀ ਦੇਖਾ ਹੀ ਪਰਵਾਨੁ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੩੭੦)

ਗੁੰਗੇ ਮਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਪੂਛੇ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ਹੋ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੫੭)

ਅਚਰਜੁ ਕਿਛੁ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਬਸਤੁ ਅਗੋਚਰ ਭਾਈ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੮੩)

ਬਿਸਮਨ ਬਿਸਮ ਭਏ ਜਉ ਪੇਖਿਓ

ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਇ ਵਡਿਆਈ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੨੧)

ਇਹ ‘ਸ਼ਬਦ-ਸੁਰਤਿ-ਲਿਵਲੀਨ’ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੌਥਾ-ਪਦ ਜਾਂ ‘ਸਹਿਜ-ਸਮਾਧਿ’ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਆਤਮਿਕ ‘ਪ੍ਰਿਮ-ਰਸ’ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਜਗਿਆਸੂ ਲਈ ‘ਮੌਤ’ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ —

ਆਖਾ ਜੀਵਾ ਵਿਸਰੇ ਮਰਿ ਜਾਉ ॥ (ਪੰਨਾ-੯)

ਨਾਨਕ ਜਿਤੁ ਵੇਲਾ ਵਿਸਰੇ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ

ਤਿਤੁ ਵੇਲੇ ਮਰਿ ਜਾਇ ਜੀਉ ਮੇਰਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੫੬੨)

L125.9

1 The Guru-God, the bewitched has bewitched my soul.

Seeing my Guru, I have been wonder-struck and entered the realm of beatitude.

836

2 O my mother, I am wonder-struck to see my Lord.

My soul is bewitched by the unstruck melody, wondrous is whose relish. 1226

3 Lord, a wondrous thing has happened.

The Lord whose knowledge is spoken of as unfathomable, Him, the Guru has enshrined within my mind.

612

This is the pure state of the fourth level of the amazing and wondrous ‘game of love’ of the ‘Divine World’ that through the grace of the Guru, manifests itself with the help of the practice of ‘internalised simran’ or word consciousness. Here the borders of the materialistic world get shattered and like clouds, the materialistic form takes flight.

It is impossible for our meager intelligence to understand, unravel or express this pure and sublime ‘game of love’ of the divine world -

4 Kabir, how can I tell you, the extent of the joy of the Lord’s lotus feet.

Its sublimity can be describe not. It can only be seen and realised. 1370

5 A dumb man tastes the flavour of great elixir; if you ask him, he cannot describe it. 657

6 Wondrous is this commodity, which cannot at all be described.

It is incomprehensible commodity, O brother. 883

7 When I saw within, I was astonished and astounded. Its glory I can narrate not.

821

This is the stage of the ‘linking of the word consciousness’ which is also called the fourth level or ‘spontaneous (effortless) meditation’. For a seeker to detach himself from this divine ‘joyous love’ is equivalent to ‘death’ -

8 By repeating Your Name, I live. By forgetting It, I die. 9

9 O Nanak, the moment I forget my Lord, at that very time my soul ceases to live.

562

L125.9

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨ ਸਕਉ ਇਕ ਰਾਤੀ ॥
ਜਿਉ ਬਿਨੁ ਅਮਲੇ ਅਮਲੀ ਮਰਿ ਜਾਈ ਹੈ
ਤਿਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਹਮ ਮਰਿ ਜਾਤੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੬੮)

ਇਸ ਆਤਮਿਕ-ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਉਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ —

ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਸਦਾ ਲਿਵ ਹਰਿ ਸਿਉ ਜੀਵਾਂ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਈ ॥
ਗੁਰ ਕੇ ਸਬਦਿ ਰਤਾ ਬੇਰਾਗੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਤਾੜੀ ਲਾਈ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੨੩੨)
ਤੇਰਾ ਜਨੁ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣਿ ਮਾਤਾ ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਰਸਾ ਨਿਧਿ ਜਾ ਕਉ ਉਪਜੀ ਛੋਡਿ ਨ ਕਤਹੂ ਜਾਤਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੫੩੨)

ਅਨਦਿਨੁ ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਹਰਿ ਲਾਗੀ
ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੫੭੪)

ਬਾਬਾ ਮਨੁ ਮਤਵਾਰੇ ਨਾਮ ਰਸੁ ਪੀਵੈ ਸਹਜ ਰੰਗ ਰਚਿ ਰਹਿਆ ॥
ਅਹਿਨਿਸਿ ਬਨੀ ਪ੍ਰੇਮ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਸਬਦੁ ਅਨਾਹਦ ਗਹਿਆ ॥
(ਪੰਨਾ-੩੬੦)

ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ‘ਗੁਰਮੁਖ-ਜਨ’ ਦਾ ਹਿਰਦਾ ਉਛਲ-ਉਛਲ ਕੇ ਆਪ-ਮੁਹਾਰੇ ਕਹਿ ਉਠਦਾ ਹੈ—

ਖੁਬ ਖੁਬ ਖੁਬ ਖੁਬ ਖੁਬ ਤੇਰੇ ਨਾਮੁ ॥
ਝੁਠ ਝੁਠ ਝੁਠ ਝੁਠ ਦੁਨੀ ਗੁਮਾਨੁ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੧੩੭)
ਸੁਨਹੁ ਲੋਕਾ ਮੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੩੭੦)

ਰਾਮ ਗੁਰਿ ਮੋਹਨਿ ਮੋਹਿ ਮਨੁ ਲਈਆ ॥
ਹਉ ਆਕਲ ਬਿਕਲ ਭਈ ਗੁਰ ਦੇਖੇ
ਹਉ ਲੋਟ ਪੋਟ ਹੋਇ ਪਈਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੩੬)

‘ਆਤਮਿਕ ਮੰਡਲ’ ਦੀ ਇਹ ਅਵਸਥਾ :—

ਪ੍ਰਮਾਦ ਦੀ ‘ਮੰਜ਼ਿਲ’ ਹੈ
ਸ਼ਬਦ-ਸੁਰਤ ਦੀ ਲੀਣਤਾ ਹੈ
ਆਤਮਿਕ ਘਾਲਣਾ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਹੈ

L125.10

1 Without God, I can live not even for a second.
As an opium - addict dies without opium, so perish I without the Lord. 668

This spiritual state has been expressed as follows in Gurbani -

2 In profound concentration, I am ever attached to the love of my God.
I live by singing the Lord's praise.
Imbued with the Guru's word, I have become detached and in meditative mood, bide in my very home. 1232

3 Your servant, O Lord, is intoxicated with Your elixir.
He, who obtains the treasure of the nectar of love, forsakes it not to go elsewhere. 532

4 Night and day, such a mortal remains absorbed in the celestial trance and meditates on the profound and unfathomable Lord Master. 574

5 O sire, by quaffing the Name-Nectar, the mind becomes intoxicated and easily remains absorbed in Lord's love. 360

In this condition the heart of the ‘gurmukh person’ is overwhelmed and from within he cries out -

6 Excellent, excellent, excellent, excellent, excellent is Your Name.
False, false, false, false is the worldly love. 1137

7 Hear O people, I have obtained the essence of love. 370

8 The Guru-God, the bewitcher has bewitched my soul.
Seeing my Guru I have been wonder-struck and entered the realm of beatitude. 836

This condition of the ‘Divine World’ :-

is the ultimate destination

is the merging of the word - consciousness

is the success of the spiritual efforts

L125.10

ਪ੍ਰੇਮ ਸਵੇਪਨਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਅਕਾਸ਼ੀ ਉਡਾਰੀਆਂ ਹਨ

ਪ੍ਰਿਮ-ਰਸ ਦੀ ਮਸਤੀ ਹੈ

ਪਿਆਰ ਦੀ ਮਿਠੜੀ-ਮਹਿਕ ਹੈ

ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਹੈ

ਨਾਮ ਦਾ ਮਹਾ-ਰਸ ਹੈ

ਨਾਮ ਦਾ ਚਲ੍ਹਲਾ ਰੰਗ ਹੈ

ਨਾਮ ਦੀ ਪਾਰਸ-ਕਲਾ ਹੈ

ਇਲਾਹੀ ਪ੍ਰੀਤ-ਡੋਰੀ ਦੀ ਖਿੱਚ ਹੈ

ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਦੀ ਰੁਣ-ਬੁਣ ਹੈ

ਪ੍ਰੇਮ-ਪਦਾਰਥ ਹੈ

ਪ੍ਰੇਮ-ਭਗਤੀ ਹੈ

ਭਗਤ-ਭੰਡਾਰ ਹੈ

‘ਸਿਮਰਨ-ਜੀਵਨ’ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਹੈ

ਨਦਰ-ਕਰਮ ਹੈ

ਨਦਰੀ ਨਦਰ ਨਿਹਾਲ ਹੈ

ਸਹਜ-ਸਮਾਧ ਹੈ

ਅਕੱਥ-ਕਥਾ ਹੈ

ਪਰਮ-ਪਦੁ ਹੈ

ਕਬੀਰ ਗੁੰਗਾ ਹੁਆ ਬਾਵਰਾ ਬਹਰਾ ਹੁਆ ਕਾਨ ॥

ਪਾਵਹੁ ਤੇ ਪਿਗੁੰਲ ਭਇਆ ਮਾਰਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਨ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੩੭੪)

ਗੁੰਗੇ ਮਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਪੂਛੇ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ਹੋ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੫੭)

L125.11

is the flight in the sky for the self fulfilling love

is the intoxication of the joy of love

is the sweet scent of love

is the treasure of the Naam

is the sublime joy of Naam

is the unparalleled hue of the Naam

is the magic of the Naam

is the pull of the Divine chord of love

is the jingling of the eternal celestial sound

is a thing of love

is the devotional meditation

is the treasure of meditation

is the culmination of ‘the life of simran’

is divine grace

is the joy of being in grace

is spontaneous meditation

is the unnarratable narration

is the ultimate level

1 Kabir, I have become dumb, insane and with ears being blocked.

I have also become tame footed for the true Guru has pierced me with
arrow. His
1374

2 A dumb man tastes the flavour of great elixir; if you ask him, he cannot
describe it. 657

L125.11

ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮ ਅਗਮ ਠਾਕੁਰ ਕਾ
 ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਸਰਧਾ ਮਨਿ ਬਹੁਤੁ ਉਠਈਆ ॥
 ਗੁਰ ਦੇਖੇ ਸਰਧਾ ਮਨ ਪੂਰੀ
 ਜਿਉ ਚਾਤਕ ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਬੁੰਦ ਮੁਖਿ ਪਈਆ ॥੧॥
 ਮਿਲੁ ਮਿਲੁ ਸਖੀ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਨਈਆ ॥
 ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਇਆ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਲੇ
 ਮੈ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਸਿਰੁ ਕਟਿ ਕਟਿ ਪਈਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੩੬)
 ਮਿਲਿ ਸਖੀਆ ਪੁਛਹਿ ਕਹੁ ਕੰਤ ਨੀਸਾਣੀ ॥
 ਰਸਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਰੀ ਕਛੁ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੫੯)

ਹਾਂ ਜੀ !

ਰਸਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਰੀ ਕਛੁ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣੀ !

ਰਸਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਰੀ ਕਛੁ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣੀ !!

ਰਸਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਰੀ ਕਛੁ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣੀ !!!

‘ਖੋਜੀ’

L125.12

- 1   *Within my mind and body is the love of the infinite Lord.
       Every instant immense faith wells up in my mind.
       Seeing the Guru, my minds yearning is fulfilled, as the pied cuckoo is pacified,
       when after plaintive cry, the raindrop falls into its mouth.
       Meet, meet me, O my mates and utter to me the Lord's discourse.
       The true Guru has mercifully united me with my Lord.
       Chopping, chopping off my head, I offer it to Him.* 836
- 2   *My mates meet me and say, "Tell us of the distinctive sign of your spouse".
       I was so filled with the elixir of His love that I could not say anything.* 459

Yes sir!

Filled with the joy (I am) unable to speak

Filled with the joy (I am) unable to speak

Filled with the joy (I am) unable to speak

‘KHOJI’